

การพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน

โรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

THE DEVELOPMENT OF TEACHERS IN ORGANIZING ACTIVITIES TO PROMOTE READING HABITS OF STUDENTS AT WATTHEPNIMITWANARAM SCHOOL UNDER CHUMPHON

PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2

พัชรี เอียดวงศ์¹ มัทนียา พงศ์สุวรรณ² สถาพร สังข์ขาวสุทธิรักษ์³

Phatcharee Hiedwong¹ Mattaniya Phongsuwan² Sathaporn Sangkaowsuttirak³

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ 080 - 1382378 อีเมล phatchareeguy@gmail.com

²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ 077-913381 อีเมล graduate@sru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม 2) เพื่อพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม 3) เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจทักษะในการจัดกิจกรรม และความพึงพอใจต่อการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ เคมมิสและแม็คแท็กการ์ด ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผนการปฏิบัติการ การสังเกตผลการสะท้อนผล ดำเนินการพัฒนา 2 วนรอบ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบนิเทศติดตาม และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาสภาพการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 มีสภาพการดำเนินงานปรากฏรายด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายและแผนงานยังขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการและขาดนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบ ด้านสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านยังขาดความหลากหลายและความน่าสนใจ ด้านการออกแบบกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน รูปแบบการจัดกิจกรรมยังขาดความหลากหลายและน่าสนใจ ด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของครู ครูยังขาดทักษะความเข้าใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ชัดเจน ด้านผู้เรียน ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการแสวงหาความรู้จากการอ่าน 2) ผลการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม พบว่า กลุ่มเป้าหมายการวิจัย มีความรู้ ทักษะ ความสามารถหลังได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มขึ้นโดยผลการประเมินความรู้ก่อนอบรมเชิงปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ย 14.60 คิดเป็นร้อยละ 73.00 และผลการประเมินหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ย 18.70 คิดเป็น ร้อยละ 93.50 และผลของการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ย 4.45 อยู่ในระดับมาก ผลการสัมภาษณ์และนิเทศติดตามการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ครูจัดขึ้น มีจุดเด่นที่สามารถดึงดูดใจนักเรียนให้ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมได้จำนวนมาก 3) ผลการประเมินเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการจัดกิจกรรม และความ

พึงพอใจต่อการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กลุ่มเป้าหมายการมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการจัดกิจกรรม และความพึงพอใจต่อการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56

คำสำคัญ : การพัฒนาครู การพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

Abstract

The objectives of this study were: 1) to study the state of operation of organizing activities to promote reading habits of students at Watthepnimitwanaram School under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2; 2) to develop the teachers in organizing activities to promote reading habits of students at Watthepnimitwanaram School under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2; 3) to evaluate the knowledge and understanding, and skills in organizing activities to promote reading habits of students at Watthepnimitwanaram School under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2. The study was an action research study based on Kemmis and McTaggart model comprising four steps: planning, action, observation, and reflection, and was carried out for two cycles. Data were collected from 10 participants, including school administrators and teachers, by an interview form, an observation form, a test, a follow-up supervision, and a satisfaction questionnaire. The data were analyzed by percentage, mean, and standard deviation.

The research findings were as follows. 1) The state of operation of organizing activities to promote reading habits of the students was operated in the following aspects: regarding the policy and plan, there was a lack of continuity in operations and systematic follow-up supervisions; regarding the location, media, and equipment, there was a lack of variety and interestedness; regarding the design of the activities, there was a lack of variety and interestedness; regarding the knowledge and understanding, and skills, the teachers lacked of clear understanding skills in organizing the activities; and regarding the learners, the learners did not realize the importance of acquiring knowledge from reading. 2) The development of teachers in organizing activities to promote reading habits of the students showed that the knowledge, skills, and abilities of the participants after attending the workshop was increased as the average of the knowledge evaluation before the workshop was at 14.60 or 73 percent and the average of the knowledge evaluation after the workshop was at 18.70 or 93.50 percent. The observation of the behavior of teachers who attended the workshop was in a high level with the average at 4.45. From the interview and follow-up supervision on the development of teachers in arranging the activities, the strong point of the activities was in which the activities could attract a lot of students to participate. 3) The evaluation of the knowledge and understanding, and skills in arranging the activities showed that the knowledge, understanding, skills, and satisfaction of the participants were in the highest level with the average at 4.56.

Keywords: development of teachers, development of teachers in organizing activities to promote reading habits, promotion of reading habits

ความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นวัฒนธรรมในการแสวงหาความรู้ของประชากรทุกคน เป็นวิธีการที่จะช่วยให้ได้รับความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และแนวคิดใหม่ ๆ อันจะเป็นการพัฒนาตนเองและรู้จักปรับตัวให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 :1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติจริง ทำให้ได้ คิด เป็น ทำเป็น และรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ก็กำหนด จุดมุ่งหมายของหลักสูตรไว้ข้อหนึ่งว่า เพื่อให้ผู้เรียนเกิดลักษณะอันพึงประสงค์ คือ มีความคิดสร้างสรรค์ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบาย ขับเคลื่อนการศึกษาในปี พ.ศ 2564 ที่เน้นความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ให้นักเรียนอ่าน ออกเขียนได้มีประสิทธิภาพ สามารถใช้การอ่านการเขียนเป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2, 2564 : 6) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ชีวิตและทักษะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ (สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนา การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 :73 – 76) ทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่ช่วยสร้าง ภูมิคุ้มกันให้แก่บุคคล ให้สามารถสร้างองค์ความรู้และนำความรู้มาเป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิต

จากผลการสำรวจสถิติการอ่านหนังสือของคนไทย ปี พ.ศ 2561 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ประชากร อายุ 6 ปีขึ้นไปมีอัตราการอ่านหนังสือนอกเวลาเรียน/นอกเวลาทำงาน ร้อยละ 78.8 หรือคิดเป็นจำนวนประชากร 49.7 ล้านคน และจำนวนผู้ที่ไม่อ่านหนังสือมีจำนวนมากคิดเป็นร้อยละ 21.2 ทั้งนี้ พบว่าเหตุผลของการไม่อ่านหนังสือ มี สาเหตุมาจากการดูทีวี ไม่มีเวลาอ่าน อ่านหนังสือไม่ได้ ไม่ชอบการอ่าน ไม่สนใจ การอ่าน ชอบเล่นเกม รวมทั้งไม่มีเงิน ซื้อหนังสือ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังชี้อีกว่า เด็กกลุ่มเด็กเล็ก คือกลุ่มเด็กที่นับเป็นห่วง เพราะจากการสำรวจ พบว่าพ่อแม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 63.8 ยังขาดความเข้าใจในเรื่องการอ่านหนังสือของเด็กเล็ก (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561 : ออนไลน์) ปัญหาเรื่องการอ่านจึงเป็นปัญหาที่ทุกภาคส่วนควรให้ความสำคัญ และควรเร่งดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างยิ่ง

โรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม ตระหนักและเห็นความสำคัญของการอ่าน จึงพยายามปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้ เกิดกับเด็กๆ ในวัย แต่จากการศึกษาสภาพการดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ซึ่งได้จากการศึกษา เอกสารที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและนักเรียน พบว่า การดำเนินกิจกรรมยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร เนื่องจากครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะความสามารถในการคิดออกแบบและจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัย รักการอ่านให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน และการดำเนินกิจกรรมก็ขาดความต่อเนื่อง รูปแบบกิจกรรมขาดความหลากหลายและ น่าสนใจ จึงไม่สามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการอ่านได้ กลุ่มนักเรียนที่สนใจเข้าใช้บริการอ่านหนังสือใน ห้องสมุดจึงมีจำนวนน้อย บางวันไม่มีนักเรียนเข้าใช้บริการห้องสมุด บรรยากาศห้องสมุดเงียบเหงา เมื่อย่างจากการเรียน นักเรียนจะให้ความสนใจกับการเล่นและใช้สื่อออนไลน์มากกว่าการอ่านหนังสือ นักเรียนไม่มีใจคิดริเริ่มที่จะอ่านหนังสือ หรือแสวงหาความรู้ด้วยความสมัครใจ (โรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม, 2563 :7)

การแก้ไขปัญหาด้านการอ่านของสถานศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกระตุ้นให้ครูซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ในการดูแล และส่งเสริม พัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะในด้านการอ่านเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนาการจัด กิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและวิจัยเรื่องการพัฒนา ครูในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อศึกษาและพัฒนาให้ครูมีความรู้ความสามารถในการคิดวางแผน ออกแบบและจัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่านที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความชอบและเกิดนิสัยรัก การอ่าน ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบองค์ความรู้และพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียน วัดเทพนิมิตวนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
2. เพื่อพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
3. เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจ ทักษะในการจัดกิจกรรม และความพึงพอใจต่อการพัฒนาครูในการจัด กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชุมพร เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรัก การอ่านของนักเรียน โรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
2. ครูโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนารามมีความรู้ ทักษะ ความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของ นักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
3. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียน นำไปใช้เพื่อการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

ใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของเคมมิสและแมคแทกการ์ท (Kemmis and McTaggart, 1988) โดยมีกระบวนการในการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1. การวางแผน (Planning) 2. การปฏิบัติการ (Action) 3. การสังเกตผล (Observation) 4. การสะท้อนผล (Reflection)

ขอบเขตประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู โรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 10 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยใช้กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม จำนวน 6 กิจกรรม ดังนี้

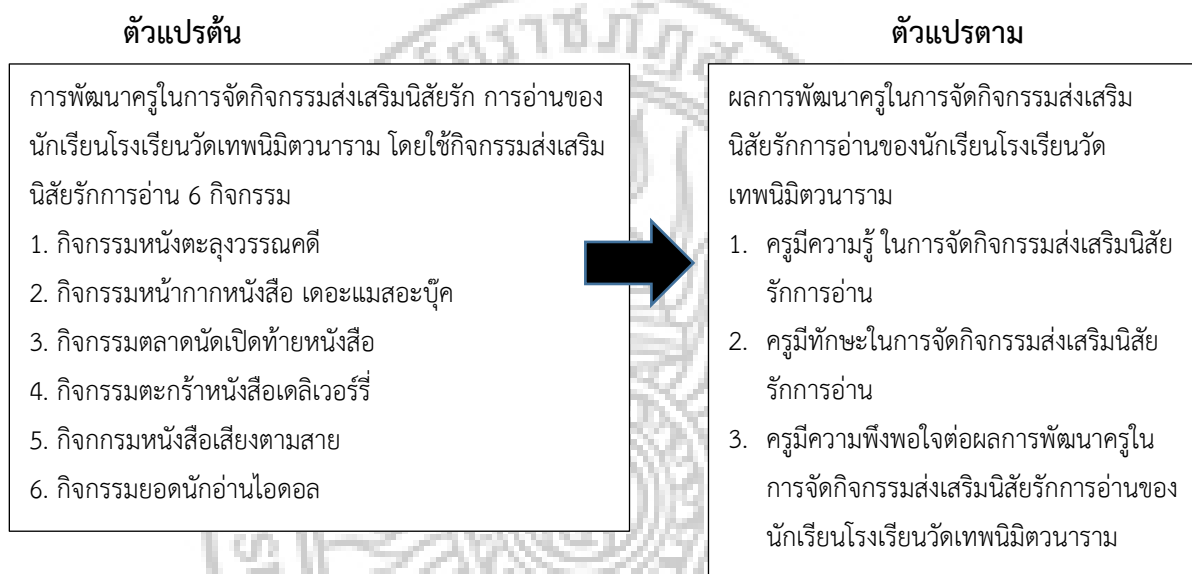
1. กิจกรรมหนึ่งตะลุมพริบ
2. กิจกรรมหน้ากาหนังสือ เดอะแมสอะบูค
3. กิจกรรมตลาดนัดเปิดท้ายหนังสือ
4. กิจกรรมตะกร้าหนังสือเดลิเวอรี่

5. กิจกรรมหนังสือเสียงตามสาย
6. กิจกรรมยอนักอ่านไอตอล

ขอบเขตด้านระยะเวลา

1. วงรอบที่ 1 ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 ถึง 18 มกราคม 2565
2. วงรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 21 มกราคม 2564 ถึง 18 กุมภาพันธ์ 2565

กรอบแนวคิดการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบทดสอบ แบบนิเทศติดตาม และแบบสอบถามความพึงพอใจ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การประเมินความรู้ การสังเกตพฤติกรรมการอบรม การนิเทศภายใน การประเมินทักษะ และการประเมินความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสังเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยปฏิบัติการ การพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

ผลการศึกษาสภาพการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 สรุปได้ว่าโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนารามมีสภาพการดำเนินการจัดกิจกรรมปรากฏเป็นรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านนโยบายและแผนงาน โรงเรียนวัดเทพนิมิตวนารามมีแผนงาน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน แต่การดำเนินงานตามแผนงานยังขาดความต่อเนื่อง ขาดความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม และขาดการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้เป็นผลมาจากนโยบายส่งเสริมการอ่านจากส่วนกลางไม่มีความชัดเจน ขาดความต่อเนื่องในการกำกับ ติดตาม 2) ด้านสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดเทพนิมิตวนารามมีอาคารสถานที่สำหรับจัดเป็นห้องสมุดเพื่อให้นักเรียนเข้าไปศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล ความรู้ โดยห้องสมุดได้รับการปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีสีสันทันสมัย สภาพภายในมีการตกแต่งสวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย มีหนังสือหลากหลายประเภทไว้บริการนักเรียน มีมุมกิจกรรมทั้งมุมอินเทอร์เน็ต มุมเกม มุมพักผ่อน แต่สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านยังขาดความหลากหลายและยังไม่น่าสนใจ ไม่สามารถดึงดูดใจให้นักเรียนอยากที่จะเข้าร่วมกิจกรรมได้ 3) ด้านการออกแบบกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดเทพนิมิตวนารามดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่เห็นปรากฏชัดได้แก่ กิจกรรมตะกร้าหนังสือเคลื่อนที่ กิจกรรมภาษาถิ่นวันละคำ แต่รูปแบบการจัดกิจกรรมยังไม่หลากหลาย ขาดความแปลกใหม่และน่าสนใจ ไม่สามารถจูงใจให้นักเรียนอยากเข้าร่วมกิจกรรมได้ 4) ด้านความรู้ ความเข้าใจและทักษะของครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ครูโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนารามส่วนใหญ่เป็นครูที่บรรจุใหม่ เป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ ที่เพิ่งเริ่มปฏิบัติงานได้ไม่นาน ไม่มีความรู้ ทักษะความเข้าใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ชัดเจน ขาดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน อีกทั้งขาดความเชื่อมโยงและต่อเนื่องในการรับช่วงต่อในการปฏิบัติงาน 5) ด้านผู้เรียน ในยุคปัจจุบันนักเรียนเติบโตมากับเทคโนโลยี สิ่งช่วยวุ่นวายหลากหลายประเภท การจะหันเหและจูงใจให้เด็กสมัยใหม่เกิดนิสัยรักการอ่านนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย เด็กยุคปัจจุบันไม่ชอบอ่านหนังสือ ไม่เห็นความสำคัญของการแสวงหาความรู้จากการอ่าน ให้ความสนใจกับการเล่นโซเชียลเป็นหลัก

2. ผลการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

2.1 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยใช้แบบทดสอบเพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจเรื่องการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจำนวน 20 ข้อ พบว่า กลุ่มเป้าหมายการวิจัย มีความรู้ ทักษะ ความสามารถหลังได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มขึ้นโดยผลการประเมินความรู้ก่อนอบรมเชิงปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ย 14.60 คิดเป็นร้อยละ 73.00 และผลการประเมินหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ย 18.70 คิดเป็น ร้อยละ 93.50

2.2 ผลของการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 สรุปได้ว่า พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรม มีค่าเฉลี่ย 4.45 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านการยอมรับ

ฟังคนอื่น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.60 อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการแสดงความคิดเห็นหรือข้อซักถาม เมื่อไม่เข้าใจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 4.30 อยู่ในระดับมาก

2.3 ผลการสัมภาษณ์ผลการดำเนินกิจกรรมและการนิเทศพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทั้ง 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมหนังสือวรรณคดี กิจกรรมหน้ากาบทองคำหนังสือเดอะแมสอะบู๊ค กิจกรรมตลาดนัดเปิดท้ายหนังสือ กิจกรรมตะกร้าหนังสือเดลิเวอรี่ กิจกรรมหนังสือเสียงตามสาย กิจกรรมยอดนักอ่านไอตอล เป็นกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้ตามแผนงานที่วางไว้ รูปแบบกิจกรรมมีความน่าสนใจ กิจกรรมทุกกิจกรรมมีจุดเด่นที่สามารถดึงดูดใจนักเรียนให้ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมได้จำนวนมาก เกิดกระแสและค่านิยมในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองผ่านการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น เนื่องด้วยรูปแบบกิจกรรมตอบสนองความสนใจของนักเรียนและธรรมชาติของวัยนักเรียนที่ชอบความสนุกสนาน ตื่นเต้น เร้าใจ และแปลกใหม่ ทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรม พร้อมทั้งจะเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินกิจกรรม พยายามพัฒนาตนเอง เรียนรู้และเห็นคุณค่าความสำคัญของการอ่านและซึมซับนิสัยรักการอ่านจากการจัดกิจกรรมของครู

3. ผลการประเมินเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการจัดกิจกรรม และความพึงพอใจต่อการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการจัดกิจกรรม และความพึงพอใจต่อการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านวิทยากรและสื่อประกอบการฝึกอบรมโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.71, S.D. = 0.41$) รองลงมาคือ ด้านการนำความรู้ไปใช้ ($\bar{X} = 4.67, S.D. = 0.45$) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และระยะเวลา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.47, S.D. = 0.51$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

ผลการศึกษาสภาพการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านนโยบายและแผนงาน สถานศึกษามีแผนงาน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน แต่การดำเนินงานตามแผนงานยังขาดความต่อเนื่อง ขาดความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม และขาดการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้เป็นผลมาจากนโยบายส่งเสริมการอ่านจากส่วนกลางไม่มีความชัดเจน ขาดความต่อเนื่องในการกำกับ ติดตาม 2) ด้านสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดเทพนิมิตวนารามมีอาคารสถานที่สำหรับจัดเป็นห้องสมุดเพื่อให้นักเรียนเข้าไปศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล ความรู้ โดยห้องสมุดได้รับการปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีสีนวลสวยงาม สภาพภายในมีการตกแต่งสวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย มีหนังสือหลากหลายประเภทไว้บริการนักเรียน มีมุมกิจกรรมทั้งมุมอินเทอร์เน็ต มุมเกม มุมพักผ่อน แต่สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านยังขาดความหลากหลายและยังไม่น่าสนใจ ไม่สามารถดึงดูดใจให้นักเรียนอยากที่จะเข้าร่วมกิจกรรมได้ 3) ด้านการออกแบบกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน รูปแบบการจัดกิจกรรมยังไม่หลากหลาย ขาดความแปลกใหม่และน่าสนใจ ไม่สามารถจูงใจให้นักเรียนอยากเข้าร่วมกิจกรรมได้ 4) ด้านความรู้ ความเข้าใจและทักษะของครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ครูไม่มีความรู้ ทักษะความเข้าใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ชัดเจน ขาดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน 5) ด้านผู้เรียน ยุคปัจจุบัน

นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ ไม่เห็นความสำคัญของการแสวงหาความรู้จากการอ่าน ให้ความสนใจกับการเล่นเกมโซเชียลเป็นหลัก จากการศึกษาสภาพการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนไม่ได้มีการดำเนินการตามแผนงานโครงการอย่างเป็นรูปธรรม ขาดการวางแผนงานที่ดี ขาดความสามารถในการออกแบบกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่หลากหลายและน่าสนใจ ซึ่งส่งผลโดยตรงทำให้นักเรียนไม่ชอบที่จะอ่านหนังสือ ขาดทักษะการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งฤดี อาจวิชัย (2558 : 146) พบว่า นักเรียนเข้ามาใช้บริการห้องสมุดจำนวนน้อย เนื่องจากให้ความสำคัญกับการเล่นเกมหรือการทำกิจกรรมอื่นมากกว่าการอ่าน ไม่ให้ความสำคัญกับการอ่าน อ่านไม่ออก อ่านไม่คล่อง ทำให้ไม่ชอบอ่านหนังสืออีกทั้งสื่อเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากกว่าหนังสือ นอกจากนี้กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่โรงเรียนจัดขึ้นมีจำนวนน้อย ไม่หลากหลายและไม่น่าสนใจจึงไม่สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากอ่าน เข้าร่วมกิจกรรมการอ่าน ให้ความสำคัญหรือรักการอ่าน และครูขาดความรู้ ความเข้าใจเทคนิควิธีการในการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านที่หลากหลายและ สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตติยา ธาตุวิสัย (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียน ระดับประถมศึกษาโรงเรียนนิรมลวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าเนื่องมาจากกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านยังไม่หลากหลาย ครูยังขาดเทคนิคในการจัดกิจกรรม ทำให้นักเรียนไม่ค่อยสนใจพัฒนานิสัยการอ่านหรือค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ไม่เห็นความสำคัญของการอ่านและขาดนิสัยรักการอ่าน

2. ผลการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวามาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

การพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ได้นั้น มีแนวทางในการดำเนินงานโดยใช้การดำเนินงานตามแผนงานอย่างเป็นระบบ มีการนำสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมาวิเคราะห์ กำหนดแนวทางและจัดทำคู่มือในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านของนักเรียน วางแผนการดำเนินงานและการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียน โดยใช้คู่มือประกอบการอบรม จัดทำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทั้ง 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมหนึ่งตระกูลวรรณคดี กิจกรรมหน้ากาหนังสือเดอะแมสอะบูค กิจกรรมตลาดนัดเปิดท้ายหนังสือ กิจกรรมตะกร้าหนังสือเดลิเวอรี่ กิจกรรมหนังสือเสียงตามสาย ซึ่งกิจกรรมทุกกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่มีจุดเด่นที่น่าสนใจ มีความหลากหลาย สามารถดึงดูดใจให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมได้ มีการนิเทศติดตามและสังเกตการดำเนินงานของกลุ่มเป้าหมายการวิจัยตามที่วางแผนและกำหนดไว้ บันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติการ วิเคราะห์ผลและสรุปผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งหาแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้การดำเนินงานพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นผลมาจากการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการอบรมปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูที่จัดกิจกรรม มีการนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตติยา ธาตุวิสัย (2555, 132-135) ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียน ระดับประถมศึกษาโรงเรียนนิรมลวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการช่วยให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจและมีเทคนิคในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียน สามารถจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการอ่านในทางที่ดีขึ้นและทำให้เป็นผู้มีนิสัยรักการอ่านมากขึ้น โดยก่อนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่าน นักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านอยู่ในระดับปานกลางและหลังการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่าน 5 กิจกรรม คือ กิจกรรมมุมห้องสมุดในชั้นเรียน กิจกรรมเสียงตามสายได้สาระ กิจกรรมยอนักอ่าน กิจกรรมการเล่านิทานและกิจกรรมแนะนำหนังสือดี ทำให้เป็นผู้มีนิสัยรักการอ่าน นักเรียนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการอ่านในทางที่ดีขึ้น รักการอ่านมากขึ้น นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีนิสัยรักการอ่านอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการประเมินเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการจัดกิจกรรม และความพึงพอใจต่อการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการจัดกิจกรรม และความพึงพอใจต่อการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านวิทยากรและสื่อประกอบการฝึกอบรมโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการนำความรู้ไปใช้ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและระยะเวลา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ที่เป็นเช่นนี้ อาจจะเป็นผลมาจากการที่ครูได้รับการพัฒนาตนเองจากการเข้ารับการอบรมและเข้าร่วมประชุมวางแผนดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ได้รับการนิเทศติดตามและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและความพึงพอใจเพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเนา หมั่นแจ่ม (2562 : 105) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูในการผลิตสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาครูในการผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในระดับ มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน การวิเคราะห์หลักสูตร การออกแบบ การเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้และได้ลงมือฝึกปฏิบัติในการผลิตสื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับพรพิมล อ่อนศรี (2559 : 42) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าครูมีความพึงพอใจเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยภาพรวมในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัย การพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า

1. โรงเรียนควรมีการวางนโยบาย และกรอบแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านที่เป็นรูปธรรม และจัดทำโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยมุ่งให้ครูดำเนินงานตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการนิเทศติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้
2. โรงเรียนควรจัดทำรายงานผลการจัดการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยอาจทำในรูปแบบของรายภาคเรียนหรือรายปีการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. โรงเรียนควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยดำเนินการผ่านกระบวนการ PDCA เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดในการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไปไว้ 3 ประเด็น คือ

1. ควรศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อประเมินผลการดำเนินงานในขอบข่ายที่กว้างขึ้น

2. ควบศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 2 เพื่อสร้างเป็นรูปแบบให้สถานศึกษาได้ยึดเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมให้แก่ักเรียน

3. ควบศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแบบมีส่วนร่วม เพื่อศึกษาความสำเร็จจากการดำเนินงานโดยใช้การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายมาเป็นหลักในการพัฒนาและขับเคลื่อนงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

บรรณานุกรม

- พรพิมล อ่อนศรี. (2559). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- รัตติยา ธาตุวิสัย.(2555). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนนิรมลวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สกลนคร:มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รุ่งฤดี อาจวิชัย.(2558). การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกตาหาร.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- โรงเรียนวัดเทพนิมิตวนาราม. (2563). รายงานตนเองประจำปี 2563. ชุมพร : นิเวศน์การพิมพ์
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. (2564). คู่มือการดำเนินการพัฒนาการอ่านการเขียนเด็กไทยวิถีใหม่อ่านออกเขียนได้. พะเยา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561).คู่มือการดำเนินงานกิจกรรมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุดประจำปีงบประมาณ 2561. กรุงเทพมหานคร :สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.(2559) .แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561). สถิติการอ่านของคนไทย พ.ศ. 2561 [ออนไลน์].เข้าถึงได้จาก <http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/News/2562/N30-05-62-1.aspx/> [2564, สิงหาคม 22].
- สำเนา หมิ่นแจ่ม .(2558). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาครูในการผลิตสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.